

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Комисија за људска права, имиграцију, избјеглице и азил

Број: 01/5-011-663/03

Сарајево, 16.05.2003. године

З А П И С Н И К

са 5. сједнице Комисије за људска права, имиграцију, избјеглице и азил (у даљем тексту: Комисија), одржане 15.05.2003. године, са почетком у 10,00 часова.

Сједници Комисије присуствовали су:

- Елмир Јахић, председавајући Комисије,
- Мартин Рагуж, први замјеник председавајућег,
- Нацида Млаћо, члан Комисије,
- Милош Јовановић, члан Комисије,
- Ружа Сопта, члан Комисије,
- Селим Бешлагич, члан Комисије,
- Мухамед Алтић, члан Комисије.

Одсуствовали су: Тихомир Глигорић, други замјеник председавајућег Комисије, и Муниб Јусуфовић, члан Комисије.

Сједници је присуствовао и Неџад Хадимусић, члан Групе за борбу против корупције у Савјету Европе (GRECO), као уводничар за другу тачку дневног реда, те Драгомир Ковач, секретар Министарства за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство) за 3. сједницу Комисије. Сједници су присуствовали и представници UNHCR-а Паул Артини са сарадницима за расправу о трећој тачки дневног реда.

За сједницу је усвојен сљедећи

Д н е в н и р е д

- 01. Усвајање записника са четврте сједнице Комисије;**
- 02. Разматрање Нацрта извјештаја евалуације о Босни и Херцеговини (GRECO);**
- 03. Извјештај о посјетама избјегличко-прихватним (азилантским) центрима Босне и Херцеговине;**
- 04. Информисање чланова Комисије о појединачним обраћањима странака за заштиту људских права;**
- 05. Текућа питања.**

Ад. – 1. Усвајање записника са 4. сједнице Комисије

Након усвајања дневног реда, председавајући Комисије Елмир Јахић предложио је расправу и усвајање записника са 4. сједнице Комисије. О записнику није било дискусије.

Како није било дискусије, председавајући Комисије предложио је усвајање записника, па је Комисија једногласно усвојила записник 4. сједнице Комисије.

Ад. – 2. Разматрање Нацрта извјештаја евалуације о Босни и Херцеговини (GRECO)

У уводном излагању за другу тачку дневног реда председавајући Елмир Јахић указао је на спровођење поступка евалуације стања корупције у БиХ, те навео основне активности које су се до сада одвијале о овом питању.

Он је истакнуо околност да је Комисија примила нацрт Извјештаја евалуације о Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Нацрт извјештаја), као и ургенцију број MFA – BA – EIO 10712-04-5733/03 од 30.04.2003. године, којом се тражи одговор за понуђени текст. Комисија је одлучила да, прије формулисања својих закључака, чује мишљење представника МИП -а БиХ и GRECO комисије.

Г. Хаџимусић, представник GRECO комисије, истакнуо је проблем корупције као свјетски проблем и потребу демократских земаља да се организовано боре против ње. Исто тако, појаснио је значај и функције GRECO комисије, као и улогу БиХ у систему борбе против ове негативне појаве. Затражио је да се Комисија изјасни о тексту понуђене евалуације.

Након уводног излагања председавајућег Комисије и члана GRECO комисије, први је дискутовао о Нацрту извјештаја члан Комисије Селим Бешлагић. Он је у дискусији подржао борбу институција БиХ против корупције те поставио питање да ли је могућа финансијско-материјална подршка Савјета Европе према БиХ, с обзиром да се ради о великој друштвеној опасности.

Г. Мартин Рагуж, први замјеник председавајућег, у дискусији је указао на озбиљност акта и добру дијагнозу која је постављена у њему. Истакнуо је одређене ставке (нпр. тачка 13.), које би се могле прецизирати, али се заложио за стављање ове материје на оба дома Парламентарне скупштине као посебних тематских сједница, ради озбиљности материје.

У даљој дискусији, у којој су присутни расправљали о појединим сегментима Нацрта извјештаја, оцијењено је да се спровођење борбе против корупције директно осликава на остварење људских права и слобода грађана БиХ, омогућујући њихово јачање ефикаснијим сузбијањем корупције.

Г. Бешлагић је подржао текст Приједлога закона, као и идеју да се надлежност ентитета пренесе на надлежност државе БиХ. Изразио је невјерицу да Синдикат Републике Српске ћути по основу овог закона, с обзиром да је он веома важан за све раднике у цијелој БиХ.

У свом даљем одбраћању члановима Комисије г. Хадимусић подвукао је потребу сталне борбе против корупције. Навео је околност да су Европска унија, али и САД, заинтересоване за ту активност, па су вољне да је и материјално подрже, као што је и сада случај, јер неке земље нашег региона, на име ове активности, примају помоћ која није мала. Као доказ заинтересованости за вођење борбе против корупције, презентовао је календар активности у земљама региона из којег је видљиво да ће се одржати неколико састанака највиших функционера ЕУ за утврђивање пута борбе против ових негативности. Сугестије на Нацрт извјештаја потребно је доставити што прије, јер је наредни пленарни састанак GRECO заказан за средину јуна 2003. године, да би МИП и надлежна тијела дали своје одговоре GRECO -у до тада.

На крају је предсједвајући Комисије Јахић резимирао дискусију, оцијенивши да ће евалуација корупције у БиХ омогућити постављање добре дијагнозе за оправдану и успјешну борбу против ове негативне активности. Сагласио се са мишљењем дискутаната да је ова активност GRECO комисије модел којем треба приступити у рјешавању многих других аномалија друштва у БиХ.

На основу спроведене дискусије, а на приједлог предсједavajuћег, једногласно су формулисани закључци и то:

- 01. Комисија безрезервно подржава активност Групе за борбу против корупције у Савјету Европе (GRECO), јер борба против корупције јача остварење људских права и слобода грађана БиХ.**
- 02. Нацрт извјештаја евалуације о Босни и Херцеговини резултат је напора GRECO комисије на сагледавању стања у Босни и Херцеговини, који ова комисија подржава у свим његовим сегментима, а оцјене дате у Нацрту извјештаја карактеришу као коректне и непристрасне.**
- 03. Комисија подржава препоруке дате у Нацрту извјештаја и тражи да их надлежни извршни органи схвате као иницијативу за брзу и успјешну активност на сузбијању ове друштвене опасности.**
- 04. Нацрт извјештаја евалуације о Босни и Херцеговини завређује велику пажњу највиших извршних и законодавних органа Босне и Херцеговине, па Комисија препоручује да га Савјет министара БиХ и оба дома Парламентарне скупштине БиХ разматрају као тему и о њему се очитују.**
- 05. Комисија подржава све препоруке исказане у Нацрту извјештаја и сматра да оне могу да буду смјернице државним органима за остваривање агресивније борбе против корупције и других видова криминала.**
- 06. Против корупције и других облика криминала мора се формирати широк и свеобухватан фронт активности, свих органа и појединаца, јер је та друштвена опасност у БиХ свуда присутна, она не познаје државне, а**

посебно ентитетске границе. Због тога је неопходна регионална сарадња на овом пољу, те јачање државних институција (организационо, финансијски и стручно), које воде борбу против криминала и корупције.

Ад. – 3. Извјештај о посјетама избјегличким и азилантским центрима у Босни и Херцеговини

У уводу за ову тачку дневног реда, предсједавајући Комисије Јахић подсјетио је да је на 4. сједници Комисије 03.04.2003. године донесен закључак о посјетама избјегличким и азилантским центрима у Босни и Херцеговини.

Предсједавајући је истакнуо да смо у протеклом периоду активност усмјерили ка утврђивању стања у избјегличким и азилантским центрима у Босни и Херцеговини. Након обилазака свих пет центара, чланови група Комисије доставили су своје материјале секретару Комисије којих их је објединио у акт, који је сада на дневном реду. Предложио је да се представник Министарства прочитује о извјештају као и будућој активности која се одвија пред Министарством. Предсједавајући је истакнуо податак да су сви чланови Комисије били сврстани у групе које су обишле центре према сљедећем распореду:

Прва група у саставу: Ружа Сопта, Елмир Јахић и Милош Јовановић посјетила је избјеглички центар у Мостару 24.04.2003. године (четвртак).

Друга група у саставу: Нацида Млаћо и Мартин Рагуж посјетила је избјеглички центар у Босанском Петровцу 09.05.2003. године (петак). Муниб Јусуфовић правдао је одсуство.

Трећа група у саставу: Селим Бешлагић и Мухамед Алтић посјетила је 23.04.2003. године (сриједа) избјегличке и азилантске центре у Раковици и Брези. Свим посјетама су присуствовали представници Министарства за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство), као и Мисије UNHCR-а у Босни и Херцеговини.

Секретар Министарства похвалио је Извјештај истичући његову објективност и концизност. Он је истакнуо потребу даље активности Министарства на побољшању услова живота у центрима. Идуће године услиједиће већи број повратака избјеглица, а Министарство питање азила треба преузети до краја ове године.

Г. Рагуж је похвалио метод рада Комисије у овој проблематици сматрајући да он може бити добар и за рјешавање других проблема. Као ранијем министру за област која се бавила овим проблемима, позната му је проблематика и подржава активност Министарства и UNHCR-а. Уједно је апеловао да се донесе нови закон са европским стандардима, као и мноштво других подзаконских аката из ове области.

Г. Бешлагић је подржао активност Комисије у овом питању. Посебно подржава закључак из Извјештаја да се према медицинским стандардима утврде норме за додјелу помоћи избјеглицама и азилантима. Уједно предлаже додатак закључка да Министарство припреми план којим ће се остварити могућност смањења броја избјеглица и азиланата, а да се за тај нови број обезбиједи адекватно финансирање. Обавезује се Министарство да појача активност према трећим земљама да приме оне који хоће да иду у њих. Питање азиланата у БиХ је питање угледа БиХ у Европи, па сви сегменти друштва овом питању треба да покажу највећу пажњу.

Гђа Сопта је изнијела своје утиске приликом посјете центра у Мостару. Примјетила је да су центри, као и њихови корисници, пуни проблема, али су, ипак, остварени такви услови у центрима који омогућују боравак. Подржала је закључак г. Бешлагића да Министарство појача активност с другим државама за одлазак азиланата у њих, јер избјеглице и азиланти финансијски оптерећују државне, ентитетске и кантоналне органе.

Г. Алтић је подржао Нацрт извјештаја. Осврнуо се на састав избјеглица и азиланата уочивши да су већина њих Роми. Предложио је да се они финансијски подрже уколико се желе вратити у ранија мјеста становања.

Гђа Млаћо је похвалила Нацрт извјештаја. Указала је на релативно добре услове у центрима. Услови које имају избјеглице и азиланти сада им омогућују нормалан живот.

Дискусији су се придружили и представници UNHCR-а. Г. Паул Алтини, замјеник шефа Мисије UNHCR-а у БиХ, захвалио је Комисији што је обишла центре и сачинила објективан извјештај. Он је истакнуо да се у центрима налазе лица привременог прихвата, азиланти и избјеглице. Постоје оптимални услови боравка ових људи у центрима. Сви надлежни органи треба да раде на суштинском рјешавању статуса ових категорија, тако да се омогући њихов повратак, њихова репатријација или одлазак у треће земље. Подржао је посебно активност на доношењу новог закона који ће квалитетније ријешити ову област. Нови закон требало би да садржава најмодернија рјешења из ове области.

На крају дискусије, предсједавајући Комисије захвалио је учесницима на доприносу у формулисању закључака за Извјештај. Посебно је захвалио UNHCR-у на досадашњој финансијској, организационој, моралној и хуманитарној помоћи.

Након дискусије, чланови комисије су једногласно донијели сљедеће закључке:

Прихвата се Извјештај о посјетама избјегличким и азилантском центрима у Босни и Херцеговини у тексту који је понуђен као нацрт. Предлаже се да се, на иницијативу г. Бешлагића, члана Комисије, закључцима Извјештаја дода нови закључак сљедећег садржаја:

- да Министарство припреми план активности, којом ће се остварити могућност смањења броја избјеглица и азиланата у центрима у БиХ, а да се за такав нови број обезбиједи адекватно финансирање. Истовремено, обавезује се Министарство да, самостално или путем надлежних органа БиХ, појача активност према трећим земљама, да приме оне избјеглице и азиланте, који хоће да иду у те земље.

Ад. – 4. Информисање чланова Комисије о појединачним обраћањима странака за заштиту људских права

На приједлог предсједавајућег Комисије, секретар Комисије др Зијад Хасић дао је краћи преглед пристиглих представки странака овој комисији.

Секретар Комисије обавијестио је Комисију да јој се обратило Удружење за рехабилитацију жртава тортуре. Оно је својим актом, број 142/03 од 22.04.2003. године,

дало приказ рада Удружења те упознало о томе да се пред Удружењем одвија више вриједних пројеката. Најавили су активност на пројекту тренинга полицајаца и притворског особља из области тортуре и њеног спречавања, а када пројекат буде готов доставиће га Комисији ради подршке према међународним донаторима.

Комисији се обратила странка Маринко Милановић, дописом 07.04.2003. године. Он указује на кршење људских права Федералног завода ПИО-МИО, који му не доставља пензије у Пољску у којој се сада налази и чији је држављанин. Слиједом тога, Комисија је затражила поступање по представци актом број 01/5-059-515/03 од 05.05.2003. али до данас није стигао одговор.

Ирачки држављанин Naffee G. Kadhab Al-Dulamee обратио се Комисији 03.05.2003. године молбом да се преиспита рјешење Министарства за људска права и избјеглице, којим му се укида стални боравак у БиХ, а изриче мјера протјеривања из БиХ. Комисија је 06.05.2003. године доставила упит о предмету ове странке. Чека се одговор надлежног министарства а потребно је провјерити у другим надлежним тијелима спровођење њиховог рјешења.

Након уводних напомена о предметима који су у току, услиједила је дискусија. Г. Рагуж је истакнуо проблеме људи и потребу да се и наша комисија упусти у њихово рјешавање. Навео је примјер Тржнице Аризона, те најавио да ће њихов предмет доћи пред Комисију. Предложио је већу активност Комисије у овој области те већу отвореност за јавност.

Предсједавајући Комисије истакнуо је потребу да се Комисија наметне као институција која ће нудити рјешења у повредама људских права и основних слобода.

Гђа Сопта је предложила и наше учешће у рјешавању проблема странака, те подржала раније дискусије из ове проблематике.

На крају, није било конкретних закључака, осим сугестија да се Комисија транспарентно и ефикасно упусти и у овај облик заштите људских права и слобода.

Ад. – 5. Остала питања

За ову тачку дневног реда није било приједлога разматрања питања, нити било какве дискусије.

Завршавајући ову тачку дневног реда, Комисија је завршила 5. сједницу.
Сједница је завршена у 12,04 часова.

СЕКРЕТАР КОМИСИЈЕ

др Зијад Хасић

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ

Елмир Јахић